

Motion till riksdagen 2017/18:52

av **Lars-Axel Nordell (KD)**

Tillgången till tolktjänst i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör ta ansvar för att snarast möjligt rätta till den uppenbara regionala snedfördelningen i statsbidraget till teckenspråkstolkning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda inrättandet av en språkmyndighet med samlat statligt ansvar för språktolkning och teckenspråkstolkning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt Kammarkollegiet finns det i vårt land drygt 233 teckenspråkstolkare och 807 tolkar till utländska språk som är auktoriserade, totalt 1 040. Bland dem finns 241 rättstolkare och 166 tolkar med specialkunskap på det medicinska området.

Tillgången till tolkar för såväl teckenspråk som utländska språk varierar över landet och det är i många fall en bristvara. För teckenspråkiga varierar möjligheten att få tillgång till s.k. vardagstolkning stort, beroende på att statsbidraget i huvudsak fördelas utifrån invånarantal och inte utifrån antalet brukare. Detta leder till orättvisor och bristsituationer på orter med många teckenspråkiga.

Det tydligaste exemplet är Örebro där 25 procent av Sveriges döva bor medan invånarantalet i Örebro län utgör ca 3 procent av riket. Därmed skiljer det ca 1 000 kronor per tolkuppdrag i statsbidrag mellan Örebro län som får minst och det län som får mest. Detta är inte acceptabelt och måste snarast rättas till.

Motsvarande problematik finns när det gäller behovet av kvalificerad språktolkning, dvs tolkning mellan svenska och utländska språk. Svårigheterna med att regionalt möta behoven av såväl kvalificerad språktolkning som teckenspråkstolkning leder till slutsatsen att staten bör ta ansvar för en samordnad funktion. Utredningen En samlad tolktjänst (SOU 2011:83) föreslog att resurserna för teckenspråkstjänster skulle samlas och samordnas till en huvudman. Detta har dock ännu inte lett fram till någon förändring.

Eftersom det finns behov av att samordna och effektivisera både språktolkning och teckenspråkstolkning skulle staten kunna ta ansvar för att kvalificerad tolktjänst finns tillgänglig oavsett var i landet man bor. Detta underlättas av teknikutvecklingen, där bildtelefoni redan i dag medger möjligheter till tolkning även om tolken inte är geografiskt närvarande.

Det är inte rimligt att vare sig statsbidrag eller hemspråk avgör förutsättningarna för tillgången till tolktjänst. Med staten som huvudman för samordningen och finansieringen av såväl teckenspråkstolkning som språktolkning finns större möjligheter att säkra tillgången till kvalificerad tolktjänst över hela landet.

Det samlade statliga ansvaret för tolkverksamheten skulle med fördel kunna utgöra en central del av en samlad statlig språkmyndighet. Denna myndighet skulle, förutom tolkverksamhet, även ansvara för bland annat språkvård och tillsyn av språklagen och lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. En sådan myndighet bör utredas.

Lars-Axel Nordell (KD)